

Gaurtik aurrera Merkealdia txartela eskegiko dute Hegoaldeko dendeak.

EDURNE KOCH

Gabonen ostean merkealdia

Gauza on, polit eta merkeak eskuratzeko lasterketa hasiko du gaur jendeak

Gorane Agirre / Bilbo

HEGO EUSKAL HERRIKO establimendu komertzialek bi hilabete iraungo duen merkealdia hasiko dute gaur, udaberriko denboraldia hasi arte, alegia. Aurtan, lehenbiziko aldiz, Hegoaldeko denda eta merkataritza gune handiek egun berean hasiko dituzte beherapenak, Errege biharamunean. Izan ere, Nafarroako Gobernuak eta Eusko Jaurlaritzak hala behartu dute agindu banarekin.

Gaur goizean merkataritza gune txiki eta handiek beren atekak zabaltzen dituztenean, eszenatokia erabat aldatua egongo da. Gabonetako zuhaitz eta apaingarrien ordez, merkealdia iragartzen duten karteltxoak izango dira ia erakusleho guztietan.

Azkarrenak eta zuhurrenak goizetik goiz hurbilduko dira gaur dendetara jada begi joa zuten beroki, alkandora, jertse edo dena delakoa eskuratzeko asmoz. Izan ere, zenbait kasutan, iragan larunbateko prezio erdian erosi ahal izango dute gaur.

Dena dela, herritarrek ez dituzte ahaztu behar kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteek urtero-urtero sasoi honetan ematen dituzten aholkuak, iruzur egiterik nahi ez badute.

Horrela, zerbait erosten denean faktura edo tiketa eskatzea gomendatzen da. Erositateko produktu edo gaiaren kalitatea merkealdia hasi aurretikoa bera dela egiaztatzea ere bai, «prezioa jais-teak ez baitu esan nahi kaskarragoa izan behar duela». Kalitatearen erreferentzia bakarra etiketa denez, ez litzateke etiketarik gabeko edo etiketan osaketa zehazten ez duen generorik erosi behar.

Gabon sasoiko gehiegikeria kontsumistaren ondoren, merkealdia heldu da. Gabonetako apaingarriak jada desagertu dira dendetako erakuslehoetatik eta hauen ordez produktu bakoitzaren prezio berriak iragartzen dituzten karteltxoak eskegi dituzte.

Era berean, erosi nahi den gaiaren prezioa benetan merkealdiaren aurretikoa baino apalagoa dela egiaztatzea gomendatzen dute kontsumitzaileen elkarteek. «Merkealdian», azpimarkatzen dute, «ohiko salmenta prezioak merkatzen dira denboraldi aldaketa, urtaro amaiera edo izakinak berritzeagatik. Aurreko prezioa eta berria finkatu behar dira».

Salmenta unean produktu orok benetako prezioa zehaztua izan behar du. Hau da, ez da egokia prezioaren merkatzea ehunekotan iragartzea, beharpena produktu guztietako salmenta prezioan behar du finkatua egon.

Merkatutako produktu bat

erosteko merkatu gabeko beste bat erosi beharra baldintza onartezina dela diote elkarteek, eta holakoetan amore ez ematea aholkatzen dute, baita erosi ondoko bermeak exijitzea ere.

Kreditu txartelak onartu ohi dituzten merkataritza guneek merkealdian ere onartu behar dituzte. Hala ere, sasoi honetan sarri denda askok diruz ordaintzea exijitzen dute.

Azkenik, edozer erosi aurretik produktu horren premiaz hausnartzea gomendatzen dute: «Prezioen beherapena oso tentagarria da eta sarri askotan beharrezkoak ez diran gauzak erosten dira». Dena dela, behin erostea erabaki ostean faktura edo tike-tak gordetzea aholkatzen dute,

aldaketa edo erreklamaziorik egin ahal izateko.

Merkealdi sasoi honetan edozein irregulartasun nabaritu gero, kontsumitzaile elkarte, kontsumitzaileen informazio bulego edo Kontsumo Delegazioetara jo eta salaketa jartzea da kontsumo arduradunek zein kontsumitzaileen elkarteek ematen duten beste gomendioetako bat.

Gaurtik aurrera, Eusko Jaurlaritzak eta Nafarroako Gobernuak merkealdia hasten duten merkataritza guneen gaineko kontrola areagotuko dute, aipaturiko baldintzak betetzen dituztela egiaztatzeko. Horrela ez balitz, Euskal Autonomi Elkartearen (EAE) Kontsumo Sailak 1,5 milioi pezeta arteko isunak jar ditzake.

Ezkutuko merkealdiak

HEGO EUSKAL HERRIAN merkealdi sasoi ofizialki gaur hasten bada ere, gure herritako dendetako erakusleho ugari eskaintza bereziak edo promozioak iragartzen zituzten karteltxoak beteta egon dira iragan aste guzti hauetan. Abenduan zehar, nola baiteko aurre-merkealdia edo ezkutuko merkealdia izan da.

Aurtan lehenengo aldiz arautu dituzte merkealdiak Hego Euskal Herrian. Merkealdiak urtean bi izan daitezke,

lehenengoa urte hasieran eta bigarrena udako oporren inguruan. Merkealdi bakoitzak gutxienez astebete iraungo du eta bi hilabete gehienez. Erabakia merkatarik hartuko du, beti ere autonomi elkarte bakoitzeko agintaritzak finkatzen dituen epeen barruan. Merkealdia borondatezkoa da, hau da, dendaria ez dago behartua prezioen beherapenak egitera. Dena dela, salgaiak merkatzea erabakitzen duenak horren berri eman behar

du dagokion ordezkaritzan.

Negu parteko merkealdiaren hasiera eta amaiera datak finkatzerakoan, Hegoaldeko gobernuak aintzat hartu dituzte sektoreko zein kontsumitzaileen elkarteetako irizpideak, baita aurreko urteetako merkataritza guneen jokabidea ere. Horrela, denboraldi honetako merkealdia gaur hasi eta martxoaren 31n bukatuko da.

Dena dela ere, legean bertan tranpa dago, eta asko izan dira aurreko

asteetan mota guztietako eskaintzekin kontsumitzaileak erakartzen saiatu diren merkatarik. Eskaintza bereziak, Promozioak, Gabonetako prezioak edo Erregeak. Opariak izan dira dendariak herritarrei igorri nahi izan dizkieten mezuak. Salmenta prezioa hobeak eskaintzeko era, baina legea hautsi gabe. Dena dela, Merkealdia leloak eragin sendoagoa omen du kontsumitzaileen artean. Hala diote behintzat merkatariek beraiek. X

‘El Niño’ loteriak 195 milioi pezeta utzi ditu asteburuan Bizkaian

■ Gallartako administrazio batek bigarren sariako 120 milioi pezeta banatu zituen

Erredakzioa / Donostia

AURTENGO Espainiako El Niño loteriak 180 milioi pezeta (7,2 milioi libera inguru) utzi ditu Hego Euskal Herrian, guztiak Bizkaian. Gallarta herriko loteria administrazioak bakarrik 120 milioi pezeta banatu zituen, bigarren saria jaso zuen 34.355 zenbakiko hamar dezimo saldu baitzituen. Loteriako dezimo bakoitzak hamabi milioi pezetako saria du.

Begoña Lapuerta administrazioko jabeak adierazi duenez, «saritutako hamar dezimoak banan-banan saldu ditugu leihatilan, eta oso banatuak daude».

Bilbon, berriz, 60 milioi pezetako saria jaso zuten, Ormaetxea administrazioak laugarren sariako 300 dezimo saldu baitzituen. Dezimo bakoitzak 200.000 pezetako saria du. Ormaetxea administrazioko banatu zituen lehen eta bigarren sariaren ehunekoei dagozkien sariak ere, 15 milioi pezeta inguru.

Aldiz, Gipuzkoan, Bizkaian, Nafarroan eta Araban ez zen sari garrantzitsurik tokatu. Hego Euskal Herrian 7.350 milioi pezeta jokatu ziren arren, 195 bakarrik jaso dira saritan. El Niño loteriak 63.000 milioi pezeta banatu zituen saritan igandean.

Sari oso banatuak izan dira aurtengoak • Igan-deko lehen eta bigarren sariak Espainiako hainbat lekutan tokatu ziren. Lehen saria jaso zuen 13.387 zenbakia Sorian, Bartzelonan, Almerian, Kordoban, Logroñon eta Tenerifenen saldu zen. Sariako administrazioko lehen sariaren 27 serie saldu zituen, 6.480 milioi pezeta guztira. Bartzelonan, berriz, Premio de Mar kostaldeko herrian 1.200 pezeta banatu ziren saritan. Kordoban saltzaile ibiltari batek 300 milioi pezeta banatu zituen.

34.355 zenbakia egokitu zitzaion bigarren saria ere oso banatua zegoen. Bartzelonan, lehen sariak gain, bigarren sariako 2.500 milioi pezeta jaso zituzten. Sevillan, Zamoran eta Teruelen ere hainbat milioi tokatu ziren. Hego Euskal Herrian tokatutako milioi apurrak ere bigarren sariak banatu zituen Gallartan.

Valentziako Jaraco herriko administrazioko itzuli egin zuen zeukan bigarren sariako serie bakarra, ez baitzuen lortu saltzea. Hirugarren saria jaso zuen 24.573 zenbaki osoa Coruñan saldu zuten, eta 900 milioi pezeta banatu ziren. X